

Δρ. Φανή Χατζήνα
Τμήμα Μελισσοκομίας- ΕΛΓΟ 'ΔΗΜΗΤΡΑ'

SMARTBEES και 'Δοκιμές πεδίου για την επιλογή των τοπικών πληθυσμών μελισσών'

Πρόσφατα, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει λάβει μέτρα για να βρεθούν νέες προσεγγίσεις στην κατανόηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ της μέλισσας, του παράσιτου Βαρρόα και του ιού των Παραμορφωμένων φτερών, με απώτερο στόχο την επιλογή και την εκτροφή των μελισσών είναι που ανθεκτικές στο Βαρρόα. Η δραστηριότητα αυτή πραγματοποιείται μέσα από ένα ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο «**Βιώσιμη διαχείριση των ανθεκτικών πληθυσμών μελισσών**» ή **SMARTBEES**. Το έργο ξεκίνησε την 1η Νοεμβρίου 2014 και οι ερευνητικές δραστηριότητες χωρίζονται σε 9 πακέτα εργασίας.

Οι στόχοι του προγράμματος είναι:

- Η διατήρηση της ποικιλομορφίας των ντόπιων μελισσών
- Η βελτίωση των επιδόσεων και της βιωσιμότητας
- Η μείωση των απωλειών και της εξάρτησης από τη φαρμακευτική αγωγή

Το Πακέτο Εργασίας Νο IV. «**Δοκιμές πεδίου για την επιλογή των τοπικών πληθυσμών μελισσών**» είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον για τους μελισσοκόμους σε όλη την Ευρώπη. Σε αυτό το πακέτο, το οποίο είναι υπό την ευθύνη του Γερμανικού Ινστιτούτου Μελισσοκομίας στο Kirchhain της Γερμανίας, οι αποικίες των μελισσών από διαφορετικά υποείδη από όλη την Ευρώπη θα δοκιμαστούν για τα παραδοσιακά τους χαρακτηριστικά μέσα από συγκεκριμένα πρωτόκολλα επιδόσεων για χαρακτηριστικά όπως η παραγωγή μελιού, ηρεμία και σημιουργία. Κυρίως όμως, θα αξιολογηθούν τα χαρακτηριστικά που σχετίζονται με τα επίπεδα της αντίστασης κατά του Βαρρόα, συμπεριλαμβανομένης της υγιεινής συμπεριφοράς. Για αυτό το σκοπό έχουν συσταθεί ειδικές ομάδες συνεργατών μελισσοκόμων σε κάθε χώρα. 80 περίπου πειραματικά μελισσοκομεία, το καθένα αποτελούμενο από 10-20 αποικίες μελισσών έχουν δημιουργηθεί σε ολόκληρη την Ευρώπη, εκ των οποίων περίπου 20 είναι στην περιοχή των Βαλκανίων. Τα μελίσσια που θα ελεγχθούν προέρχονται από ντόπιους πληθυσμούς και οι μελισσοκόμοι που έχουν επιλεγεί για να συνεργαστούν θα ακολουθήσουν ένα αυστηρό πρόγραμμα αναπαραγωγής και επιλογής.

Για την πρώτη εκπαίδευση των ελλήνων συνεργατών πραγματοποιήθηκαν ήδη δύο συναντήσεις, στα Νέα Μουδανιά και την Αθήνα και προβλέπονται και επόμενες. Οι περιοχές στις οποίες έχουν εγκατασταθεί τα πειραματικά μελισσοκομεία φαίνονται στην Εικόνα 1. Εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε επίσης και για τους συντονιστές της δράσης αυτής, τον Νοέμβριο στη Γερμανία (Εικ. 2).

Εικόνα 1. Οι περιοχές στις οποίες έχουν εγκατασταθεί τα πειραματικά μελισσοκομεία στην Ελλάδα.

Στόχος μας είναι η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικτύου αναπαραγωγής, μέσα από το οποίο οι μελισσοκόμοι και τα ιδρύματα σε όλη την Ευρώπη θα εργαστούν μαζί για την εκτροφή των σημαντικών, τοπικά προσαρμοσμένων μελισσών. Η βελτίωση της αναπαραγωγής των μελισσών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεργασία των περιφερειακών μας εταιρών. Ως εκ τούτου, οι δραστηριότητές μας θα είναι στενά συγχρονισμένες με τα υπάρχοντα εθνικά ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα προγράμματα στον τομέα της εκτροφής των μελισσών σε κάθε χώρα. Με βάση τη βελτίωση των χαρακτηριστικών των ντόπιων μελισσών, την καταγραφή των επιδόσεων των ατόμων κάθε γενιάς και την επιλογή των ανθεκτικών βασιλισσών, πιστεύουμε ότι οι αποδόσεις των μελισσών μας θα αυξηθούν με την πάροδο του χρόνου και η μελισσοκομία θα παραμείνει ελκυστική και αποδοτική αγροτική δραστηριότητα.

Γενικός εταίρος του προγράμματος από την Ελλάδα είναι το Εργαστήριο Γεωργικής Ζωολογίας και Εντομολογίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και το συντονισμό της ιδιαίτερης δράσης για την αναπαραγωγή έχει το Τμήμα Μελισσοκομίας του ΕΛΓΟ. Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα θα βρείτε στο Μελισσοκομικό Βήμα Τεύχος Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2015 αλλά και στην ιστοσελίδα www.smartbees-fp7.eu.

Εικόνα 2. Η πρώτη συνάντηση και εκπαίδευση των συντονιστών της Δράσης

Από τις δύο συναντήσεις των συμμετεχόντων μελισσοκόμων- βασιλοτρόφων στην Ελλάδα